

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1 Názov

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
(ďalej len „Okresný úrad Žilina“)

2 Identifikačné číslo

00 151 866

3 Adresa sídla

Okresný úrad Žilina
Vysokoškolákov 8556/33B
010 08 Žilina
Slovenská republika

4 Oprávnený zástupca obstarávateľa

Ing. Dagmar Grófová
vedúca odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Žilina
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
tel. číslo: 041/733 5670
e-mail: dagmar.grofova@minv.sk

5 Kontaktná osoba

Ing. Lenka Jelušová
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
tel. číslo: 041/733 5697
e-mail: lenka.jelusova@minv.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1 Názov

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj (ďalej len „PZKO“).

2 Charakter (predmet posudzovania)

PZKO je strategický dokument pre oblasť životného prostredia s regionálnym významom. Je zameraný na ochranu ovzdušia a zlepšenie jeho kvality v Žilinskom kraji. Tento strategický dokument podlieha povinnému hodnoteniu podľa § 3 písm. b) a d) a § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Jeho cieľom je pomocou navrhovaných opatrení dosiahnuť dobrú kvalitu ovzdušia vo vymedzenom území.

3 Hlavné ciele

Hlavným cieľom PZKO je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty.

Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné predovšetkým smerovať do oblastí s druhým a tretím rizikovým stupňom, aby sa darilo dlhodobo dosahovať dobrú kvalitu ovzdušia.

Metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 boli určené rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) s výsledným rizikovým stupňom (RS) 2 a 3, pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrén. Rizikové oblasti boli určené na základe hodnotenia kvality ovzdušia, ktoré vykonal Slovenský hydrometeorologický ústav v súlade s § 4 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tabuľka 1: Zoznam rizikových obcí v zóne Žilinský kraj

Okres	Obec	Oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO)	Výsledný rizikový stupeň (RS)
Bytča	Bytča	ORKO	3
	Hlboké nad Váhom	ORKO	3
	Hvozdnica	ORKO	3
	Jablonové		2
	Kolárovice	ORKO	3
	Kotešová	ORKO	3
	Maršová-Rašov	ORKO	3
	Petrovice	ORKO	3
	Predmier	ORKO	3

Okres	Obec	Oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO)	Výsledný rizikový stupeň (RS)
Bytča	Štiavnik	ORKO	3
	Veľké Rovné	ORKO	3
Čadca	Čadca	ORKO	3
	Čierne	ORKO	3
	Dlhá nad Kysucou	ORKO	3
	Dunajov	ORKO	3
	Klokočov	ORKO	3
	Klubina	ORKO	3
	Korňa	ORKO	3
	Krásno nad Kysucou	ORKO	3
	Makov	ORKO	3
	Nová Bystrica		2
	Olešná	ORKO	3
	Oščadnica	ORKO	3
	Podvysoká	ORKO	3
	Raková	ORKO	3
	Skalité	ORKO	3
	Stará Bystrica		2
	Staškov	ORKO	3
	Svrčinovec	ORKO	3
	Turzovka	ORKO	3
	Vysoká nad Kysucou	ORKO	3
Zákopčie	ORKO	3	
Zborov nad Bystricou	ORKO	3	
Dolný Kubín	Dolný Kubín	ORKO	3
	Horná Lehota		2
	Chlebnice		2
	Kraľovany		2
	Medzibrodie nad Oravou	ORKO	3
	Oravská Poruba		2
	Oravský Podzámok	ORKO	3
	Párnica		2
	Pucov		2
	Veličná		2
	Vyšný Kubín		2
	Zázrivá		2
	Žaškov	ORKO	3
Kysucké Nové Mesto	Kysucké Nové Mesto	ORKO	3
	Kysucký Lieskovec	ORKO	3
	Nesluša	ORKO	3
	Ochodnica	ORKO	3

Okres	Obec	Oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO)	Výsledný rizikový stupeň (RS)
Martin	Necpaly		2
	Nolčovo		2
	Podhradie		2
	Príbovce		2
	Sklabiňa		2
	Sučany	ORKO	3
	Turany	ORKO	3
	Turčianska Štiavnička		2
	Turčianske Kľačany	ORKO	3
	Vrútky	ORKO	3
	Námestovo	Babín	
Beňadovo		ORKO	3
Bobrov		ORKO	3
Breza		ORKO	3
Hruštín			2
Klin		ORKO	3
Krušetnica		ORKO	3
Lokca		ORKO	3
Lomná		ORKO	3
Mútne		ORKO	3
Námestovo		ORKO	3
Novoť		ORKO	3
Oravská Jasenica		ORKO	3
Oravská Lesná		ORKO	3
Oravská Polhora		ORKO	3
Oravské Veselé		ORKO	3
Rabča		ORKO	3
Rabčice		ORKO	3
Sihelné		ORKO	3
Ťapešovo		ORKO	3
Vasíľov		ORKO	3
Vavrečka	ORKO	3	
Zákamenné	ORKO	3	
Zubrohlava	ORKO	3	
Ružomberok	Hubová	ORKO	3
	Ivachnová		2
	Komjatná		2
	Likavka	ORKO	3
	Liptovská Lúžna		2
	Liptovská Osada		2
	Liptovská Štiavnica	ORKO	3
	Liptovské Revúce		2

Okres	Obec	Oblasť riadenia kvality ovzdušia (ORKO)	Výsledný rizikový stupeň (RS)
Žilina	Rajecké Teplice		2
	Rosina	ORKO	3
	Strečno		2
	Svederník	ORKO	3
	Teplička nad Váhom	ORKO	3
	Terchová		2
	Turie		2
	Varín	ORKO	3
	Višňové	ORKO	3
	Žilina	ORKO	3

Zdroj: SHMÚ

Zoznam rizikových obcí (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia), určených metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023, pre Žilinský kraj je dostupný na stránke www.shmu.sk.

Povinnosť vypracovať Program na zlepšenie kvality ovzdušia vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3. V tomto zmysle zodpovedajú obce s rizikovým stupňom 3 oblastiam riadenia kvality ovzdušia. Opatrenia na zníženie emisií však musia byť vykonané vo všetkých obciach takto vyčlenenej zóny, ktorých rizikový stupeň je 2 alebo 3, v ideálnom prípade aj v obciach s rizikovým stupňom 1.

4 Obsah (osnova)

Úvod

1. Zodpovedné orgány
2. Základné informácie o území zóny
3. Základné informácie charakterizujúce zónu vzhľadom na znečistenie ovzdušia a rozptyl
4. Hodnotenie znečistenia ovzdušia a vývoj kvality ovzdušia v zóne
5. Pôvod znečistenia ovzdušia v zóne
6. Analýza situácie
7. Podrobnosti o opatreniach a projektoch na zlepšenie kvality ovzdušia prijatých pred vypracovaním programu
8. Podrobnosti o opatreniach vybraných do programu na zlepšenie kvality ovzdušia
9. Podrobnosti o dlhodobom plánovaných alebo skúmaných opatreniach alebo projektoch
10. Zoznam použitých publikácií a dokumentov
11. Príloha: Identifikačné listy opatrení

5 Uvažované variantné riešenia

Strategický dokument sa pripravuje v jednom variante riešenia.

6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

1. Vypracovanie oznámenia o strategickom dokumente podľa prílohy č. 2 zákona; marec 2024
2. Vypracovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu; apríl 2024
3. Pripomienky verejnosti k rozsahu hodnotenia; máj 2024
4. Vypracovanie a predloženie správy o hodnotení a zverejnenie správy o hodnotení strategického dokumentu; júl - august 2024
5. Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a pripomienky k strategickému dokumentu; september 2024
6. Vypracovanie odborného posudku; október 2024
7. Vypracovanie záverečného stanoviska; november 2024
8. Vydanie strategického dokumentu; december 2024

7 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Základnými dokumentami sú predchádzajúce PZKO, ktoré boli vypracované v roku 2013 pre oblasti riadenia kvality ovzdušia:

- územie mesta Žilina,
- územie mesta Ružomberok a obce Likavka,
- územie mesta Martin a Vrútky.

Ďalšími súvisiacimi strategickými dokumentmi sú:

- Európska zelená dohoda
- Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (ENVIROSTRATÉGIA 2030)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V.
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
- Stratégia ochrany ovzdušia SR do roku 2030:
 - I. časť: Národný program znižovania emisií
 - II. časť: Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+
- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja
- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja
- Plán dopravnej obslužnosti Žilinského samosprávneho kraja

8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Okresný úrad Žilina, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

9 Druh schvaľovacieho dokumentu

Vydanie dokumentu PZKO pre zónu Žilinský kraj, zverejnenie na webovom sídle Okresného úradu Žilina a na webovom portáli o životnom prostredí v súlade s § 9 ods. 8 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1 Požiadavky na vstupy

Podľa § 43 ods. 1 písm. d) a v súlade s § 9 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov okresný úrad v sídle kraja vypracúva, vydáva a zverejňuje program na zlepšenie kvality ovzdušia.

Programy na zlepšenie kvality ovzdušia sú nástrojom na riešenie problémov v kvalite ovzdušia a majú zaviesť opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia dlhodobo.

Hlavnými vstupmi pre PZKO sú:

- PZKO z roku 2013 a vyhodnotenie prijatých opatrení,
- monitorovanie a modelovanie kvality ovzdušia,
- identifikácia zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- hodnotenie vplyvov znečistenia ovzdušia na verejné zdravie a životné prostredie.

2 Údaje o výstupoch

Výstupom bude strategický dokument, ktorý zdefinuje ciele pre oblasť ochrany ovzdušia v zóne Žilinský kraj a ponúkne opatrenia na dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia a zároveň na jej udržanie.

3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Zhoršená kvalita ovzdušia pôsobí negatívne na životné prostredie, ale taktiež na zdravie ľudí. Prijatie opatrení a ich uplatnenie by malo smerovať k zlepšovaniu kvality ovzdušia a to najmä v miestach, kde je kvalita ovzdušia zhoršená. V závislosti od charakteru a rozsahu opatrení tieto budú priamo a nepriamo pozitívnym spôsobom vplývať na životné prostredie.

4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Znečistenie ovzdušia je jedným z faktorov, ktoré negatívne vplyvajú na zdravie obyvateľstva a to hlavne na citlivé skupiny (deti, mládež, tehotné ženy, chronicky chorí ľudia, staršie osoby a pod.). Znečistené ovzdušie sa podieľa na vzniku ochorení ako je napr. astma, akútne a chronické ochorenia dýchacích ciest a pľúc, nádorové a kardiovaskulárne ochorenia a pod. Toto je jedným z dôvodov vypracovania programu na zlepšenie kvality ovzdušia. Môžeme predpokladať, že dosahovaním stanovených cieľov a znižovaním koncentrácií znečisťujúcich látok vnášaných do ovzdušia bude mať pozitívny účinok na zdravotný stav obyvateľstva v zóne Žilinský kraj.

5 Vplyv na chránené územia

Strategický dokument s ponúkanými návrhmi opatrení má za cieľ znižovanie produkcie emisií vypúšťaných do ovzdušia. Zo samotných cieľov a opatrení možno očakávať pozitívne vplyvy a dopady na chránené územia, nakoľko je predpoklad pre budúce zníženie koncentrácií znečisťujúcich látok a rovnako sa bude prihliadať na záujmy ochrany prírody a krajiny.

Návrh a schválenie strategického dokumentu nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Neočakávajú sa riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu, vo vzťahu k životnému prostrediu.

7 Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Nepredpokladajú sa vplyvy na životné prostredie, ktoré by presahovali štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1 Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo môže byť dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, či môže mať záujem na takomto konaní. Keďže dokument má regionálny charakter, ide najmä o ľudí, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich a žijúcich v mestách a obciach, ktoré Slovenský hydrometeorologický ústav vymedzil ako oblasti riadenia kvality ovzdušia, ale tiež rizikové oblasti z modelovania kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj, ak títo prejavia záujem o zapojenie sa do procesu prípravy aktualizácie PZKO.

Zoznam dotknutých subjektov:

- Ministerstvo životného prostredia SR
- Slovenská agentúra životného prostredia
- Slovenská inšpekcia životného prostredia
- Slovenský hydrometeorologický ústav
- Žilinský samosprávny kraj
- Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Čadca, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Dolný Kubín, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Úrad verejného zdravotníctva SR

- Mesto Bytča
- Obec Hlboké nad Váhom
- Obec Hvozdnica
- Obec Jablonové
- Obec Kolárovice
- Obec Kotešová
- Obec Maršová-Rašov
- Obec Petrovice
- Obec Predmier
- Obec Štiavnik
- Obec Veľké Rovné
- Mesto Čadca

- Obec Čierne
- Obec Dlhá nad Kysucou
- Obec Dunajov
- Obec Klokočov
- Obec Klubina
- Obec Korná
- Mesto Krásno nad Kysucou
- Obec Makov
- Obec Nová Bystrica
- Obec Olešná
- Obec Oščadnica
- Obec Podvysoká
- Obec Raková
- Obec Skalité
- Obec Stará Bystrica
- Obec Staškov
- Obec Svrčinovec
- Mesto Turzovka
- Obec Vysoká nad Kysucou
- Obec Zákopčie
- Obec Zborov nad Bystricou
- Mesto Dolný Kubín
- Obec Horná Lehota
- Obec Chlebnice
- Obec Kral'ovany
- Obec Medzibrodie nad Oravou
- Obec Oravská Poruba
- Obec Oravský Podzámok
- Obec Párnica
- Obec Pucov
- Obec Veličná
- Obec Vyšný Kubín
- Obec Zázrivá
- Obec Žaškov
- Mesto Kysucké Nové Mesto
- Obec Kysucký Lieskovec
- Obec Nesluša
- Obec Ochodnica
- Obec Povina
- Obec Radoľa
- Obec Rudina
- Obec Rudinská
- Obec Snežnica
- Obec Beňadiková
- Obec Bobrovec

- Obec Dúbrava
- Obec Galovany
- Obec Gôtovany
- Obec Hybe
- Obec Jamník
- Obec Kráľova Lehota
- Obec Lazisko
- Obec Liptovská Kokava
- Obec Liptovská Porúbka
- Obec Liptovské Kľačany
- Mesto Liptovský Hrádok
- Mesto Liptovský Mikuláš
- Liptovský Peter
- Liptovský Trnovec
- Obec Ľubel'a
- Obec Malatíny
- Partizánska Ľupča
- Obec Podtureň
- Obec Pribylina
- Obec Svätý Kríž
- Obec Trstené
- Obec Uhorská Ves
- Obec Važec
- Obec Vlachy
- Obec Východná
- Obec Závažná Poruba
- Obec Belá-Dulice
- Obec Blatnica
- Obec Bystrička
- Obec Daňová
- Obec Dolný Kalník
- Obec Košťany nad Turcom
- Obec Krpeľany
- Obec Lipovec
- Mesto Martin
- Obec Necpaly
- Obec Nolčovo
- Obec Podhradie
- Obec Príbovce
- Obec Sklabiňa
- Obec Sučany
- Mesto Turany
- Obec Turčianska Štiavnička
- Obec Turčianske Kľačany
- Mesto Vrútky

- Obec Slovenské Pravno
- Mesto Turčianske Teplice
- Obec Brezovica
- Obec Liesek
- Obec Suchá Hora
- Obec Štefanov nad Oravou
- Mesto Trstená
- Mesto Tvrdošín
- Obec Vitanová
- Obec Belá
- Obec Čičmany
- Obec Divina
- Obec Divinka
- Obec Dlhé Pole
- Obec Dolný Hričov
- Obec Ďurčiná
- Obec Fačkov
- Obec Gbeľany
- Obec Hôrky
- Obec Kamenná Poruba
- Obec Kanská
- Obec Lietavská Lúčka
- Obec Lietavská Svinná – Babkov
- Obec Lysica
- Obec Mojš
- Obec Nededza
- Mesto Rajec
- Obec Rajecká Lesná
- Mesto Rajecké Teplice
- Obec Rosina
- Obec Strečno
- Obec Svederník
- Obec Teplička nad Váhom
- Obec Terchová
- Obec Turie
- Obec Varín
- Obec Višňové
- Mesto Žilina
- Ostatné mestá a obce Žilinského kraja

2 Dotknuté susedné štáty

Nepredpokladá sa, že by týmto strategickým dokumentom mali byť dotknuté susedné štáty.

V. Doplňujúce údaje

1 Mapová a iná grafická dokumentácia

Oznámenie o strategickom dokumente neobsahuje žiadne mapové ani grafické dokumentácie.

2 Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- PZKO z roku 2013
- Hodnotenie kvality ovzdušia, SHMÚ
- Modelovanie kvality ovzdušia, SHMÚ
- Podklady a materiály získané od prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia, samospráv a okresných úradov

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Žilina, marec 2024

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1 Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Lenka Jelušová

2 Potvrdenie spracovateľa oznámenia

Ing. Dagmar Grófová
vedúca odboru starostlivosti o životné prostredie
Okresného úradu Žilina